

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. B. L.**, zast. JUDr. Jiřím Slezákem, advokátem, se sídlem Ulrichovo náměstí 737, Hradec Králové, proti žalovanému: **ředitel Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje**, se sídlem nábřeží U Přívozu 122/4, Hradec Králové, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2010, č. j. 30 A 11/2010 – 91,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2010, č. j. 30 A 11/2010 – 91, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 4. 2007, č. j. HSHK - 195 - 6/KŘ - 2007, bylo na základě ustanovení § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o služebním poměru“), zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí náměstka ředitele pro IZS a operační řízení HZS Královehradeckého kraje ve věcech služebního poměru ze dne 19. 1. 2007, č. j. HSHK – 128 – 1/KŘ – 2007 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Správní orgán prvního stupně v uvedeném rozhodnutí uložil žalobci kázeňský trest snížení základního tarifu o 5 % na dobu jednoho měsíce, jelikož shledal, že žalobce se dopustil kázeňského přestupku tím, že dne 28. 12. 2006 v 7:50 – 8:50 hodin odjel se služebním vozidlem reg. značky X, tov. zn. VW Golf ze dvora stanice Hradec Králové do Technických služeb v Hradci Králové a ve vozidle převážel soukromý televizor. Se služebním vozidlem žalobce ujel celkem 10 km (svědčí o tom jeho vlastnoruční zápis v knize jízd předmětného vozidla poř. č. 2 DM 00352251), přičemž k užívání vozidla neobdržel souhlas krajského ředitele. Uvedeným úmyslným jednáním žalobce podle názoru správního orgánu prvního stupně porušil služební povinnosti a dopustil se kázeňského přestupku ve smyslu § 50 odst. 1 zákona o služebním poměru.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že *jízda žalobce dne 28. 12. 2006, kdy odvezl svou soukromou televizi na sběrný dvůr Technických služeb Hradec Králové nebyla uskutečněna v souladu s pokynem ředitele HZS Královéhradeckého kraje č. 19 ze dne 1. 4. 2005, kterým byly stanoveny „Zásady autoprovozu v podmínkách HZS Královéhradeckého kraje“ a konkrétně bylo porušeno ustanovení přílohy 5 tohoto pokynu – písm. e) kapitoly Postup při schvalování jízd, neboť předběžný souhlas služebního funkcionáře učiněný ústně dne 24. 2. 2006 si nenechal potvrdit buď schválením fyzické žádanky nebo u jízd do 20 km v místě podpisem služebního funkcionáře ve sloupci 5 „záznamu o provozu vozidla osobní dopravy“.* Bez tohoto schválení se jedná o jízdu neschválenou. V této souvislosti se žalovaný pozastavil nad časovou prodlevou mezi učiněnou nabídkou na odvoz soukromých věcí žalobce, ukončením jeho pracovní neschopnosti a uskutečněným odvozem. Odvolacím námitkám žalobce, které se týkaly formální stránky uložení kázeňského trestu a toho, že povaha spáchaného přestupku neodpovídá závažnosti uloženého trestu, žalovaný nepřisvědčil.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu, v níž namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 186 odst. 1, 2 a 5 zákona o služebním poměru, neboť společně se svým podřízeným nechal dodatečně vypracovat „Písemný záznam z ústního jednání v řízení o kázeňském přestupku“, který obsahuje záměrně nepřesné skutečnosti. Tuto skutečnost žalobce prokázal na jednání senátu poradní komise ředitele HZS Královéhradeckého kraje, kdy si v souladu se zákonem o služebním poměru vyžádal spis vedený v dané věci k nahlédnutí a upozornil, že „Písemný záznam z ústního jednání v řízení o kázeňském přestupku“ ze dne 3. 1. 2007 byl zpracován dodatečně – bez přímé účasti žalobce. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že ve svém odvolání, jakož i ostatních písemných dokumentech, jež jsou obsahem správního spisu vedeného v dané věci, uvedl, že se kázeňského přestupku nedopustil a jednal v souladu s nařízením svého bývalého nadřízeného služebního funkcionáře. Namítal rovněž, že předseda poradní komise znemožnil svým jednáním účast žalobce právního zástupce na jednání senátu poradní komise žalovaného konaného dne 4. 4. 2007. Vyjádřil přesvědčení, že žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně řádně a objektivně neprošetřil. V této souvislosti žalobce poukázal na skutečnost, že žalovaný na str. 2 napadeného rozhodnutí popisuje jízdu žalobce jako samostatně uskutečněnou, přestože ve služebním záznamu mjr. Ing. H. je konstatováno, že se jednalo o jízdu za účelem dotankování služebního vozidla, pro kterou byla již žádanka strojním oddělením vystavena. Odůvodnění výše částky, ve které byl trest uložen, označil žalobce za diskriminující ve smyslu § 77 odst. 3 zákona o služebním poměru. Podle názoru žalobce došlo ke zjevnému ignorování ustanovení § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného zrušil a přiznal žalobci náklady právního zastoupení.

Městský soud v Praze, u něhož byla žaloba podána, usnesením ze dne 25. 1. 2010, č. j. 8 Ca 203/2007 – 77, věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové s odůvodněním, že žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného – ředitele Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje, jehož sídlem je Hradec Králové, nábřeží U Přívozu 122/4 a Městský soud v Praze proto není s ohledem na znění § 7 odst. 2 s. ř. s. k projednání věci místně příslušný. Takovým soudem je podle cit. ustanovení soudního řádu správního Krajský soud v Hradci Králové.

Krajský soud v Hradci Králové shledal žalobu důvodnou, a proto rozsudkem ze dne 3. 5. 2010, č. j. 30 A 11/2010 – 91, rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 6800 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho tehdejší zástupkyně. Krajský soud považoval za nutné se nejprve vypořádat s žalobcem vznesenou námitkou prekluze práva žalovaného uložit kázeňský trest, přestože ji žalobce vznesl jen v obecné rovině. Poukázal na znění § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, které služebnímu funkcionáři stanoví

subjektivní lhůtu (2 měsíce) a objektivní lhůtu (1 rok), ve které lze uložit kázeňský trest za kázeňský přestupek a konstatoval, že lhůta zakotvená v cit. ustanovení zákona o služebním poměru je lhůtou prekluzivní, což lze dovodit zejména ze slovního vyjádření „*lze uložit (kázeňský trest) nejpozději do*“. Uplynutím stanovené lhůty tak právo služebního funkcionáře uložit kázeňský trest bez dalšího zaniká.

Po vyjasnění charakteru uvedené lhůty se krajský soud zabýval otázkou, zda je k prekluzi práva povinen přihlídnout z úřední povinnosti či pouze k námitce účastníka. Konstatoval, že v této otázce panují rozdílné právní názory, což ostatně v nedávné minulosti vyplynulo i z judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 10. 2007, č. j. 9 Afs 86/2007 – 161, vyjádřil názor, že k zániku práva vyměřit či doměřit daň ve smyslu § 47 daňového řádu (tedy k prekluzi tohoto práva) soud přihlídně jen k námitce účastníka. Uvedený právní názor byl ale překonán nálezem Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. US 1169/07, podle kterého je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu povinností soudu přihlížet z úřední povinnosti k takovým skutečnostem významným z hlediska hmotného práva, jakými jsou absolutní neplatnost smlouvy nebo prekluze, a to i v případě, že je žalobce nevytkl v žalobním bodu vůbec, nebo tak učinil až po lhůtě k podání žaloby. S tímto názorem Ústavního soudu se krajský soud plně ztotožnil a proto se uplynutím prekluzivní lhůty stanovené v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru zabýval z úřední povinnosti bez ohledu na obsah žaloby.

Krajský soud dále dospěl k závěru, že uložením kázeňského trestu se dle ustálené judikatury rozumí okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost se rozhodnutí podrobit; tato povinnost nastává materiální právní mocí rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, neboť teprve tímto okamžikem je dotčena právní sféra delikventa. Za tento okamžik tedy není možné považovat vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o uložení kázeňského trestu, jak se domníval žalovaný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 - 56, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 99/2001 - 47). V posuzované věci krajský soud při určení počátku běhu subjektivní lhůty vyšel z tvrzení žalovaného (tedy z tvrzení pro něj nejvýhodnějšího), který ve svém doplňujícím vyjádření k žalobě uvedl, že dvouměsíční subjektivní lhůta počala běžet dnem 2. 1. 2007, kdy se o podezření ze spáchání kázeňského přestupku měl dozvědět služební funkcionář, v jehož pravomoci bylo uložit žalobci kázeňský trest - snížení základního tarifu. Správní orgán prvního stupně rozhodl o uložení kázeňského trestu rozhodnutím ze dne 19. 1. 2007 a žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 4. 2007, které nabylo právní moci dne 19. 4. 2007, rozhodl o žalobcově odvolání coby odvolací orgán. Z uvedených skutečností podle názoru krajského soudu vyplývá, že žalovanému se nepodařilo řízení o uložení kázeňského přestupku uzavřít do 2. 3. 2007, kdy dvouměsíční subjektivní lhůta marně uplynula. Jestliže žalovaný přesto žalobci kázeňský trest uložil, porušil podstatně ustanovení o řízení před správním orgánem, přičemž toto porušení mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

Podle názoru krajského soudu tento závěr není v rozporu ani se zněním § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru, který se vztahuje na řízení ve věcech služebního poměru obecně. Krajský soud zdůraznil, že i toto ustanovení v první řadě předpokládá, že o odvolání bude rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Možnost rozhodnout o odvolání ve lhůtě 90 dnů nemůže dle krajského soudu být důvodem pro porušení shora uvedené zásady v řízení o uložení kázeňského trestu.

Krajský soud neshledal žádný racionální důvod k odchýlení se od dosavadní judikatury správních soudů týkající se posuzování okamžiku „uložení“ sankce za správní delikt, když dvouměsíční lhůta, byť je relativně krátká, stále umožňuje žalovanému reálně postihovat

případné přestupky příslušníků bezpečnostního sboru proti služebním povinnostem. Je ostatně v zájmu zachování pořádku a kázně v bezpečnostním sboru případné přestupky proti služebním povinnostem promptně postihovat. Krajský soud připomenul, že smyslem lhůt (obecně) je urychlení procesu rozhodování za účelem reálného dosažení zamýšlených cílů. Krátká dvouměsíční lhůta je tak zcela legitimním a racionálním prostředkem k rychlému postihu porušení služebních povinností ze strany příslušníka bezpečnostního sboru.

Skutečnost, že kázeňský trest byl uložen po uplynutí promlčecí lhůty, je sama o sobě důvodem pro zrušení jak přezkoumávaného rozhodnutí, tak i jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které trpí stejnou vadou (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud proto považoval za nadbytečné zabývat se dalšími žalobními body, neboť by to již nemohlo ničeho změnit na výsledku projednávané věci.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel se v první řadě pozastavil nad skutečností, že krajský soud zrušil správní rozhodnutí orgánů obou stupňů s přímým odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I ÚS 1169/07, kterým měl být překonán právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 23. 10. 2007, č. j. 9 Afs 86/2007 – 161, podle kterého k zániku práva v daňovém procesu má soud přihlídnout pouze k námitce účastníka. Stěžovatel v této souvislosti poukázal na skutečnost, že krajský soud napadené řízení ve věcech služebního poměru přezkoumal v duchu citovaného nálezu Ústavního soudu z moci úřední, byť správní žaloba námitku marného uplynutí subjektivní lhůty pro uložení kázeňského trestu vůbec neobsahovala. K rozšíření žalobních bodů, učiněnému podáním žalobce ze dne 19. 3. 2010, krajský soud podle stěžovatele přihlížet neměl, neboť tento úkon žalobce učinil až dlouho po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby. Otázka zachování lhůty pro uložení kázeňského trestu se nakonec stala jediným určujícím kritériem pro vydání rozsudku krajského soudu. Stěžovatel si však je vědom ne zcela ukončené odborné debaty nad otázkou obecné závaznosti odůvodnění nálezů Ústavního soudu a zároveň poukázal na skutečnost, že se v případě dotčeného usnesení Nejvyššího správního soudu jednalo o stanovisko rozšířeného senátu k procesní otázce, která byla do té doby řešena nejednotně. Požádal proto, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal postup krajského soudu také v souvislosti s provedenou aplikací judikatury Ústavního soudu.

Stěžovatel nesouhlasil s právním posouzením otázky údajného marného uplynutí prekluzivní lhůty pro uložení kázeňského trestu žalobci. Konstatoval, že zákon o služebním poměru upravuje ve své části dvanácté tzv. řízení ve věcech služebního poměru jako speciální a komplexně právně upravenou formu správního řízení. V hlavě IV. citované (dvanácté) části zákona o služebním poměru je pak upraveno řízení o kázeňském přestupku a o jednání, které má znaky přestupku. Na toto speciální řízení tedy z hlediska systematického výkladu zákona dopadají předchozí obecná ustanovení zákona o služebním poměru upravující průběh řízení ve věcech služebního poměru, před kterými je třeba upřednostnit právě speciální úpravu v hlavě IV. citované části zákona o služebním poměru. Výklad krajského soudu, který dovedl, že lhůta 2 měsíců podle § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru bude zachována pouze v tom případě, když je trest v jejím rámci uložen pravomocně, je podle názoru žalovaného v rozporu se systematickou zákona o služebním poměru. Ustanovení § 190, které je součástí hlavy V. téže části zákona o služebním poměru, jež následuje až po úpravě tzv. kázeňského řízení, totiž služebního funkcionáře zavazuje rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí služebního funkcionáře, který o věci rozhodoval v prvním stupni, ve lhůtě až 90 dnů ode dne podání tohoto opravného prostředku. Rozhodnutí o odvolání je třeba vydat v této lhůtě bez zbytečného odkladu, avšak vždy s ohledem na složitost projednávané věci. Lhůta 90 dnů tedy představuje horní hranici pro přiměřeně rychlé rozhodnutí služebního funkcionáře v odvolacím řízení.

Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že se v přezkoumávané věci jednalo o případ důkazně složitý, jehož řádné prošetření si vyžádalo delší časový prostor. Zákonné zakotvení delší lhůty pro vyřízení odvolání příslušníka bezpečnostního sboru podle žalovaného koresponduje s časovou náročností samotného řízení o kázeňském přestupku (resp. obecně řízení ve věcech služebního poměru). Účastník řízení má totiž přiznánu řadu procesních oprávnění (§ 174 odst. 1 písm. a) a b), § 186 odst. 2 zákona o služebním poměru), jejichž úplným využitím může délku řízení podstatně ovlivnit. Na rozdíl od krajského soudu je tak žalovaný přesvědčen, že zákonodárce nemohl mít při zavádění subjektivní lhůty 2 měsíců pro uložení kázeňského trestu podle § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru na mysli, že tento trest musí být do konce předmětné lhůty uložen pravomocně. Jinak by totiž vzhledem k výše popsaným specifikům nebylo možné řízení o kázeňském přestupku reálně provádět. To platí především v případech, kdy se příslušník, proti kterému je řízení vedeno, dlouhodobě nevyskytuje v místě pravidelného výkonu služby (např. v důsledku dočasné neschopnosti k výkonu služby) a pokud třeba jen z účelových důvodů plně využívá svých procesních práv (např. tím, že si doručované písemnosti přebírá na konci úložní doby a opravné prostředky či písemná podání předkládá na konci stanovené lhůty).

Odkaz krajského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 - 56, shledal žalovaný nepřipadným, neboť tento rozsudek se zabýval výkladem ustanovení § 87 odst. 2 zákona ČNR č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 362/2000 Sb., tj. právní úpravou pro ukládání pokut ve zcela odlišném řízení, než je řízení ve věcech služebního poměru. Žalovaný zároveň poukázal na obsah odůvodnění naposledy zmíněného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ve kterém se kalkuluje vždy s jednoroční lhůtou pro uložení sankce jako se lhůtou přiměřenou délce správního řízení. Podle žalovaného se tak nelze ztotožnit se závěrem krajského soudu, podle kterého relativně krátká dvouměsíční lhůta stále umožňuje žalovanému reálně postihovat případné přestupky příslušníků bezpečnostního sboru proti služebním povinnostem; žalovaný je přesvědčen o opaku.

Ve vztahu k judikatuře Nejvyššího správního soudu žalovaný poukázal na případy, ve kterých byla specifika právní úpravy v oblasti služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů zohledňována. Jde např. o rozsudek ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 1/2007 - 68, ve kterém Nejvyšší správní soud vyložil subjektivní lhůtu dvou měsíců podle § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky právě tak, že tato lhůta byla zachována i v případě, kdy v jejím průběhu bylo policistovi doručeno jen rozhodnutí vydané v prvním stupni řízení. Nejvyšší správní soud přitom respektoval stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 1999, č. j. S 296/99, publikované jako RC 9/2000. Stěžovatel má za to, že *pokud by zákonodárce vyžadoval, aby rozhodnutí v této době také nabylo právní moci, pak by onu podmínku musel výslovně stanovit v dotčené právní úpravě*. Stěžovatel uzavřel, že krajský soud ve svých úvahách dostatečně nepřihlédl ke všem specifikům řízení ve věcech služebního poměru a aplikoval na něj judikaturu vztahující se ke zcela odlišným typům řízení. V důsledku toho také dospěl k nesprávnému posouzení otázky možného promlčení skutku, jakožto pro věc klíčové právní otázky. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2010, č. j. 30 A 11/2010 - 91, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry, ke kterým dospěl krajský soud v napadeném rozhodnutí, neboť má stejně jako krajský soud za to, že kázeňský trest byl uložený po uplynutí 2 měsíční prekluzivní lhůty ve smyslu § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru. Za nedůvodnou žalobce označil také námitku, že krajský soud dostatečně nepřihlédl

ke všem specifikům řízení ve věcech služebního poměru, když právě odkaz na judikaturu uvedený v napadeném rozsudku podle žalobce zcela a plně vystihuje situaci, za níž došlo k uložení kázeňského trestu. Žalobce má za to, že krajský soud otázku prekluze posoudil správně. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalovaného zamítl a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s . § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti.

Kasační stížnost shledal důvodnou.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Na prvním místě se Nejvyšší správní soud musel zabývat námitkou stěžovatele, v níž poukazoval na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu pro tvrzený nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1, písm. d) s. ř. s. Tuto kasační námitku neshledal důvodnou, neboť takovou vadou napadený rozsudek netrpí; je z něho naprosto zřejmé, jaké důvody vedly tento soud k učiněnému závěru a jakými úvahami byl při tom veden.

Důvodnou shledal Nejvyšší správní soud námitku dovolávající se důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1, písm. a) s. ř. s., tedy nesprávného posouzení právní otázky soudem.

Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda stěžovatel potrestal žalobce za spáchaný kázeňský přestupek v zákonem stanovené lhůtě, či nikoliv.

Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že uložení kázeňského trestu se dle ustálené judikatury rozumí okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost se rozhodnutí podrobit; tato povinnost nastává materiální právní mocí rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, neboť teprve tímto okamžikem je dotčena právní sféra delikventa. Za tento okamžik tedy není podle názoru krajského soudu možné považovat vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o uložení kázeňského trestu, jak se mylně domníval žalovaný (krajský soud poukázal např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 – 56 a rozsudek téhož soudu ze dne 30. 3. 2003, č. j. 6 A 99/2001 - 47). Při určení počátku běhu subjektivní lhůty vyšel krajský soud z tvrzení žalovaného, který ve svém doplňujícím vyjádření k žalobě uvedl, že dvouměsíční subjektivní lhůta počala běžet dne 2. 1. 2007. Dne 19. 1. 2007 správní orgán prvního stupně rozhodl o uložení kázeňského trestu (žalobce toto rozhodnutí převzal dne 24. 1. 2007) a žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 4. 2007, č. j. HSHK - 195 - 6/KŘ – 2007, rozhodl o žalobcově odvolání coby odvolací orgán. Toto rozhodnutí žalovaného, kterým bylo uložení kázeňského trestu potvrzeno, bylo žalobci doručeno dne 19. 4. 2007 (žalobce si jej opět osobně převzal).

Z uvedeného krajský soud dovodil, že žalovanému se nepodařilo řízení o uložení kázeňského přestupku uzavřít do 2. 3. 2007, kdy dvouměsíční subjektivní lhůta marně uplynula. Krajský soud tak dospěl k závěru, že pokud žalovaný (stěžovatel) přesto žalobci kázeňský trest uložil, porušil podstatně ustanovení o řízení před správním orgánem, přičemž toto porušení mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

Tento názor krajského soudu Nejvyšší správní soud nesdílí.

Lhůta pro uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek je stanovena v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru. Podle tohoto ustanovení *lze kázeňský trest za kázeňský přestupek uložit nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednání, které má znaky kázeňského přestupku, a nejpozději do 1 roku ode dne, kdy ke spáchání kázeňského přestupku došlo. Kázeňský trest za jednání, které má znaky přestupku, lze uložit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy došlo ke spáchání přestupku; do běhu této lhůty se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení.*

Shora uvedené ustanovení zákona o služebním poměru tedy stanoví služebnímu funkcionáři subjektivní lhůtu (2 měsíce) a objektivní lhůtu (1 rok), ve které lze uložit kázeňský trest za kázeňský přestupek.

Ze znění ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru nevyplývá výše uvedený závěr ke kterému dospěl krajský soud, že *uložením kázeňského trestu se rozumí okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost se rozhodnutí podrobit, přičemž tato povinnost nastává materiální právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.* Naposledy zmíněné ustanovení zákona o služebním poměru totiž otázku materiální právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu nijak neřeší. Krajský soud proto věc posuzoval podle výše již zmíněné judikatury správních soudů, která však podle názoru Nejvyššího správního soudu není na otázku trestání podle zákona o služebním poměru aplikovatelná.

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud argumentoval tím, že neshledal žádný racionální důvod k odchýlení se od dosavadní judikatury správních soudů týkající se posuzování okamžiku uložení sankce za správní delikt a poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 5 A 1/2001 – 56 a rozsudek téhož soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 99/2001 – 47. Ve věci sp. zn. 5 A 1/2001 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Prezidia Komise pro cenné papíry (dále jen „Prezidium“), kterým Prezidium změnilo rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 2. 5. 2000, č. j. 52/8827-g/99 tak, že uložilo žalobci pokutu ve výši 200 000 Kč za porušení ustanovení § 47b odst. 1 písm. a) zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech. Nejvyšší správní soud se v uvedené věci rovněž zabýval námitkou žalobce, že žalovaná překročila subjektivní lhůtu jednoho roku pro vydání rozhodnutí dle ustanovení § 87 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech v tehdy platném znění, podle něhož „pokuty podle § 86 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Komise dověděla o skutečnostech rozhodných pro jejich uložení, nejpozději však do deseti let, kdy k těmto skutečnostem došlo.“

K otázce, zda za časový moment uložení pokuty je nutno chápat již vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebo až nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, Nejvyšší správní soud tehdy pro stručnost odkázal na konstantní správní judikaturu, podle níž „uložením pokuty je teprve okamžik, kdy účastníku řízení vznikne právní povinnost rozhodnutí se podrobit a pokutu zaplatit; ta nastává materiální právní mocí rozhodnutí o uložení pokuty, protože teprve tímto okamžikem je dotčena právní sféra delikventa. Smyslem této zákonné úpravy je totiž stanovit prekluzivní lhůtu, po jejímž marném uplynutí nelze osobu, která se dopustila správního deliktu, postihovat. Konstatoval dále, že lhůta jednoho roku je přitom v souladu i s nejdelšími zákonnými lhůtami pro rozhodnutí ve správním řízení (§ 49 správního řádu) a umožňuje

i s přiměřenou rezervou řízení provést a dokončit u správních orgánů obou stupňů. Jiný výklad by vedl k tomu, že tato jednoroční lhůta by mohla být libovolně, především indolencí úřadu nebo i účelově, prodlužována na újmu účastníka řízení“ (viz např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 2. 1997, sp. zn. 7 A 167/94, vztahující se k interpretaci ustanovení § 88 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, obdobně rozsudek stejného soudu ze dne 30. 4. 1996, sp. zn. 6 A 103/94, k výkladu ustanovení § 19 odst. 6 a 8 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění zákona č. 150/1992 Sb., nebo rozsudek stejného soudu k ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech ze dne 10. 2. 1995, sp. zn. 7 A 147/94).

Nejvyšší správní soud proto ve věci sp. zn. 5 A 1/2001 uzavřel, že *citované ustanovení § 87 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb. je třeba ve shodě s citovanou judikaturou interpretovat tak, že pokutu je nutno pravomocně uložit do jednoho roku ode dne, kdy se Komise dozvěděla o předmětných skutečnostech, a nestačí tudíž, když je v uvedené lhůtě jen vydáno nepravomocné správní rozhodnutí. Z důlky i smyslu tohoto zákonného ustanovení je totiž dostatečně zřejmé, že pod „uložením pokuty“ je nutno chápat teprve skutečný, materiální zásah do právní sféry porušitele práva. Ten samozřejmě nastává až nabytím právní moci příslušného rozhodnutí, protože do té doby může být změněno či zrušeno v přezkumném řízení (poznámka: ke změně rozhodnutí orgánu I. stupně došlo rozhodnutím o rozkladu ostatně i v nyní projednávané věci). Proto také ustanovení § 87 odst. 3 zákona č. 591/1992 Sb. hovoří o tom, že uložená pokuta je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o uložení pokuty. Jinak řečeno, do nabytí právní moci rozhodnutí ještě není zcela jisto, že předmětná pokuta skutečně musí být zaplacená, v jaké výši a ke kterému časovému okamžiku. Proto se soud neztotožnil s tvrzením žalované, že k dotčení právní sféry účastníka řízení dochází již rozhodnutím správního orgánu I. stupně.*

V rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 99/2001 – 47, se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou prekluze pro uložení sankce podle § 9 odst. 1 zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, v tehdy platném znění, podle kterého je orgán kontroly oprávněn ukládat zaměstnavatelům za zaviněné porušení povinností, jejichž dodržování je oprávněn kontrolovat, pokuty až do částky 250 000 Kč a při opětovném porušení povinností, za jejichž nedodržení byla již pokuta uložena, až do částky 1 000 000 Kč. Pokutu lze uložit ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy se orgán kontroly dozvěděl o porušení povinností zaměstnavatelem, nejpozději však do tří let ode dne, kdy je zaměstnavatel porušil. Nejvyšší správní soud vyslovil, že slovní spojení užitá zákonodárcem, totiž „pokutu lze uložit...“ lze chápat trojím způsobem. Buď tak, že rozhodnutí o sankci musí být v jednoroční lhůtě vydáno, nebo tak, že musí být doručeno, anebo tak, že ve stanovené lhůtě musí nabyt právní moci. Za situace, kdy zákonodárce v textu ustanovení § 9 odst. 1 cit. zákona č. 9/1991 Sb. neposkytl žádný další pokyn (například příkaz, že ve stanovené lhůtě musí být rozhodnutí doručeno) a délka lhůty umožňuje, aby i při aplikaci nejdelsích zákonných lhůt pro rozhodnutí ve správním řízení (§ 49 správního řádu) bylo správní řízení i s přiměřenou rezervou provedeno a dokončeno u správních orgánů obou stupňů, vyjádřil Nejvyšší správní soud své přesvědčení, že výše uvedeným principům, na nichž stojí smysl lhůty pro zánik trestnosti správního deliktu, odpovídá závěr, že uložení pokuty je nutno rozumět pravomocné rozhodnutí. Teprve materiální právní mocí je dotčena právní sféra delikventova, neboť tímto okamžikem vznikne povinnost rozhodnutí se podrobit. Výklad uvedeného ustanovení zákona č. 9/1991 Sb. nesmí podle přesvědčení soudu umožňovat libovůli správního orgánu, který po několik měsíců odkládal zahájení správního řízení.

Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci, shledává odkaz krajského soudu na rozsudky zdejšího soudu ve věci sp. zn. 5 A 1/2001 a 6 A 99/2001 nepřipadným, neboť v posuzované věci se jedná o přezkum rozhodnutí služebního funkcionáře, kterým byl stěžovatel potrestán za kázeňský přestupek, tedy o rozhodnutí vydané v řízení ve věci služebního poměru, které je upraveno v části dvanácté (§ 169 až § 196) zákona o služebním poměru

a je koncipováno jako samostatné řízení s vlastní komplexní právní úpravou. Tato skutečnost vyplývá jednak ze samotného znění této části zákona, která čítá šest hlav (I – VI) obsahujících obecná ustanovení týkající se účastníků řízení – I, průběhu řízení – II, řízení o propuštění – III, řízení o kázeňském přestupku – IV, přezkoumání rozhodnutí – V, řízení ve věci výkonu rozhodnutí a přezkoumání pravomocných rozhodnutí soudem – VI. Upravuje tedy speciálně pojmy účastníků řízení, předmětu řízení, práv a povinností účastníka řízení, doručování, nákladů řízení, ustanovení týkající se průběhu řízení (jeho zahájení, zastavení, podklady pro rozhodnutí), či náležitostí rozhodnutí; jako zvláštní druh řízení je upraveno ukládání kázeňských trestů včetně oprávněných prostředků (odvolání, rozklad, obnova řízení, přezkumné řízení) a výkon rozhodnutí. Také v důvodové zprávě k zákonu o služebním poměru je k ustanovením § 183 až 187 uvedeno, že řízení ve věcech služebního poměru je samostatným druhem řízení.

Naproti tomu zákon o cenných papírech ve znění účinném v době, kdy Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věci č. j. 5 A 1/2001 – 56, žádnou komplexní úpravou řízení nedisponoval. Dále pak je třeba zohlednit, že řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení § 47b odst. 1 písm. a) zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, které stanovuje obchodníku s cennými papíry povinnost jednat při poskytování služby kvalifikovaně, čestně a spravedlivě, v nejlepší zájmu svých zákazníků, se svým předmětem, rozsahem a povahou značně liší od řízení ve věcech služebního poměru. Podstatný rozdíl spočívá především v tom, že subjektivní lhůta pro vydání rozhodnutí dle ustanovení § 87 odst. 2 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech v délce jednoho roku, umožňovala i s přiměřenou rezervou řízení provést a dokončit u správních orgánů obou stupňů. To samé pak platí v případě judikatury, na kterou odkázal Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 5 A 1/2001, kdy ustanovení § 88 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, § 19 odst. 6 a 8 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích a ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 238/1991 Sb., shodně stanovily subjektivní lhůtu pro uložení pokuty v délce jednoho roku, tedy opět v dostatečné délce, v níž je možné i s časovou rezervou provést a pravomocně ukončit řízení i správního orgánu druhého stupně a objektivní lhůtu v délce tří let. Jak již bylo uvedeno výše, jinak tomu je v případě dvouměsíční subjektivní lhůty stanovené v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru, která takto rozsáhlý časový prostor správnímu orgánu (služebnímu funkcionáři) neposkytuje. Nejvyšší správní soud je proto s ohledem na výše uvedené skutečnosti přesvědčen, že z rozsudku týkajícího se délky lhůty pro uložení pokuty podle zákona o cenných papírech nelze bez dalšího vyvozovat závěry také pro řízení ve věci služebního poměru. Tytéž závěry (týkající se komplexnosti a předmětu právní úpravy řízení včetně úpravy délky lhůty pro vydání rozhodnutí) pak platí i pro zákon č. 9/1991 Sb., kterým se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku sp. zn. 6 A 99/2001.

Jako na vhodnější a pro danou věc přílehavější, je podle Nejvyššího správního soudu třeba poukázat na judikaturu týkající se ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky. Zákon č. 186/1992 Sb., byl účinný od 1. 7. 1992 do 31. 12. 2006 a upravoval tedy záležitosti služebního poměru příslušníků Policie ČR předtím, než nabyl účinnosti zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, podle něho bylo rozhodováno v této věci. Podle § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., *o propuštění z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c), d) a e) může být rozhodnuto pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl; v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Jde-li o propuštění z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. c), nezapočítává se do lhůty dvou měsíců doba, po kterou je policista uznán dočasně neschopným služby pro nemoc nebo úraz.*

Při porovnání znění ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., a ustanovení § 186 odst. 9 zákona č. 361/2003 Sb., je zřejmé, že tato ustanovení vymezují subjektivní a objektivní lhůtu v níž lze rozhodnout prakticky totožně, s jediným menším rozdílem spočívajícím v tom,

že v ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru, je navíc stanoveno, že rozhodnutí musí být v subjektivní či objektivní lhůtě policistovi také doručeno. Nejvyšší správní soud má za to, že v posuzovaném případě je třeba vycházet z judikatury týkající se shora uvedeného ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., než z rozsudku zdejšího soudu ve věci již opakovaně zmiňovaného, týkajícího se posuzování lhůty podle zákona o cenných papírech, neboť tato judikatura je nejen aktuálnější ale především předmět právní úpravy v zákoně č. 186/1992 Sb., je výrazně bližší úpravě obsažené v zákoně č. 361/2003 Sb., než právní úpravě obsažené v zákoně o cenných papírech. K otázce, jak je třeba vykládat dvouměsíční subjektivní lhůtu zakotvenou v ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., se Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 1/2007 – 67, k dispozici na www.nssoud.cz, ve kterém vyslovil, že *podle § 146 odst. 1 zákona o služebním poměru se právo promlčí, není-li uplatněno v zákonné lhůtě. Odst. 3 téhož ustanovení upravuje institut prekluze práva, ke které dochází vlivem marného uplynutí lhůt k vykonání práva. K prekluzi, na rozdíl od promlčení, dochází jen v taxativně vymezených případech a přiblíží se k ní z úřední povinnosti. Jedním z taxativně uvedených případů, kdy nevykonáním práva dochází k jeho prekluzi, je § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru. Podle tohoto ustanovení o propuštění z důvodu § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru může služební funkcionář rozhodnout pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil – tedy v subjektivní lhůtě, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl (v objektivní lhůtě), přičemž v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Subjektivní lhůta přitom musí skončit nejpozději současně s koncem lhůty objektivní. Důvod propuštění vznikl okamžikem zvlášť závažného porušení služebních povinností a služební přísahy stěžovatelem dne 8. 11. 2004, jenž neoznámil skutečnost v podobě pravomocného odsuzujícího rozsudku a vykonával činnosti jím zakázané. Služební funkcionář tento důvod propuštění zjistil dne 15. 2. 2005, kdy se seznámil s pravomocným odsuzujícím rozsudkem a dnem následujícím počala běžet subjektivní dvouměsíční lhůta. Rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru vydal služební funkcionář dne 7. 3. 2005, přičemž k témuž dni bylo stěžovateli doručeno. Z toho plyne, že prvostupňové rozhodnutí služebního funkcionáře bylo vydáno v průběhu lhůty objektivní i subjektivní, tedy v zákonné lhůtě od okamžiku, kdy důvod propuštění vznikl a služební funkcionář zjistil důvod propuštění. Krajský soud nepochybil, pokud uvedl, že ve smyslu § 106 odst. 3 ve spojení s § 146 odst. 3 zákona o služebním poměru postačí, vydal-li služební funkcionář rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru v prvním stupni a ve lhůtě bylo též prokazatelně doručeno. Tomuto závěru odpovídá i stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 1999, č. j. S 296/99, publikované jako Rc 9/2000, podle něhož se pro splnění podmínky uvedené v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru nevyžaduje, aby rozhodnutí služebního orgánu ve stanovených lhůtách též nabylo právní moci. Vlastní nabytí právní moci vydaného rozhodnutí se již ke splnění zákonných podmínek nevyžaduje. Nejvyšší správní soud podotýká, že se shora uvedené stanovisko a právní úprava vztahuje k rozhodnutí prvostupňovému, který vydal služební funkcionář. Pozdější rozhodnutí odvolacích orgánů - služebních funkcionářů již nerozhodují o propuštění, nýbrž o podaném odvolání. I z tohoto důvodu je třeba podmínku vydání rozhodnutí o propuštění v zákonných lhůtách považovat za splněnou. Nejvyšší správní soud v tomto uzavírá, že institut promlčení se s ohledem na výslovnou právní úpravu vycházející z prekluze, nepoužije, stejně nedůvodný je odkaz stěžovatele na analogické použití právní úpravy odpovědnosti za kázeňský přestupek.*

Poukázat lze rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2010, č. j. 3 Ads 3/2010 – 78, ve kterém Nejvyšší správní soud poznamenal, že *ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb. požaduje, aby bylo ve stanovené lhůtě příslušníkovi doručeno prvoinstanční rozhodnutí. V projednávané věci bylo odvolání podané proti tomuto rozhodnutí zamítnuto, neplatnost prvoinstančního rozhodnutí podle ust. § 108 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb. nebyla vyslovena. Jak již bylo uvedeno výše, platila pro ně tedy presumpce správnosti. Stěžovatel nepochybnil, že mu bylo prvoinstanční správní rozhodnutí doručeno ve lhůtě stanovené v ust. § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., samotná skutečnost, že protiprávní jednání stěžovatele bylo skutkově vymezeno teprve v rozhodnutí odvolacího orgánu, pak nemá na dodržení této lhůty vliv.*

Ze závěrů učiněných Nejvyšším správním soudem ve výše uvedených rozhodnutích lze s ohledem na shodnou oblast právních vztahů, která je (byla) oběma zákony regulována,

jakož i s ohledem na podobnost znění ustanovení § 106 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., a znění ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru vycházet také v nyní posuzované věci.

Na nesprávnost závěru krajského soudu lze usuzovat též z ustanovení § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru, podle kterého je odvolací orgán (kterým je ve smyslu věty první § 190 odst. 6 téhož zákona služební funkcionář nadřízený služebnímu funkcionáři, který napadené rozhodnutí vydal) povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů od jeho podání. Za situace, kdy příslušník podá proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (služebnímu funkcionáři) odvolání, by závěr krajského soudu o nutnosti pravomocného uložení kázeňského trestu ve dvouměsíční subjektivní lhůtě prakticky znemožňoval aplikaci ustanovení § 190 odst. 8 služebního zákona, které, jak již bylo uvedeno výše, stanoví nadřízenému služebnímu funkcionáři povinnost rozhodnout o odvolání nejpozději do 90 dnů od jeho podání. Uvedený závěr krajského soudu totiž ve svém důsledku znamená, že ve dvouměsíční subjektivní lhůtě by muselo být vydáno jak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (služebnímu funkcionáři) o uložení kázeňského trestu, tak rozhodnutí odvolacího správního orgánu (nadřízeného služebnímu funkcionáři), přičemž rozhodnutí nadřízeného služebnímu funkcionáři musí nabýt právní moci. Nastíněný výklad krajského soudu by tak mohl vést k tomu, že nadřízený služební funkcionář by o odvolání ve skutkově složitém případě rozhodl v souladu s § 190 odst. 6 zákona o služebním poměru v 90 denní lhůtě od podání odvolání, rozhodoval by však za situace, kdy by již příslušníka nemohl za kázeňský přestupek, nebo jednání, které má znaky přestupku, potrestat, přestože postupoval v souladu se zákonem. S výkladem zaujatým krajským soudem proto nelze souhlasit, neboť by vedl k nerespektování interpretačního pravidla, že právní normy je třeba vykládat tak, aby se některé jejich části nestaly obsoletními. Je tedy zřejmé, že shora nastíněný výklad ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru zaujatý krajským soudem je nesprávný a neudržitelný. Nejvyšší správní soud je tak stejně jako stěžovatel přesvědčen o tom, že závěr krajského soudu o nutnosti pravomocného potrestání za spáchaný kázeňský přestupek ve dvouměsíční lhůtě stanovení v § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru je v rozporu též se systematickou tohoto zákona. Jak již bylo výše zdůrazněno, obě ustanovení, tj. jak § 186, tak § 190 jsou součástí části dvanácté zákona o služebním poměru, v níž je upraveno zcela samostatně a komplexně řízení v těchto věcech.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že na subjektivní dvouměsíční lhůtu stanovenou v ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru je tudíž třeba nahlížet tak, že se jedná o lhůtu, v níž musí být vydáno rozhodnutí služebnímu funkcionáři (správního orgánu prvního stupně). Tento výklad je třeba zaujmout nejen s ohledem na skutečnost, že v ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru není výslovně uvedeno, že by ve dvouměsíční subjektivní lhůtě muselo být řízení o uložení kázeňského přestupku pravomocně ukončeno, resp. rozhodnutí o uložení kázeňského trestu muselo nabýt právní moci, ale i s přihlédnutím k faktickým aspektům řízení o uložení kázeňského trestu. Je nutno vycházet též z toho, že lhůta pro rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí služebnímu funkcionáři (správního orgánu prvního stupně) činí 90 dnů, je tedy sama o sobě delší než dvouměsíční lhůta pro vydání rozhodnutí služebnímu funkcionáři (správního orgánu prvního stupně) a je tak zřejmé, že dvouměsíční subjektivní lhůtu stanovenou v ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru nelze považovat za lhůtu, v níž musí rozhodnutí o kázeňském trestu nabýt právní moci.

K požadavku stěžovatele na přezkum postupu krajského soudu v souvislosti s provedenou aplikací nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I ÚS 1169/07 Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud zvolil správný postup, když se v souladu s výše uvedeným nálezem Ústavního soudu (podle kterého je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu povinností soudu přihlížet z úřední povinnosti k takovým skutečnostem

významným z hlediska hmotného práva, jakými jsou absolutní neplatnost smlouvy nebo prekluze, a to i v případě, že je žalobce nevytkl v žalobním bodu vůbec, nebo tak učinil až po lhůtě pro podání žaloby) zabýval z úřední povinnosti prekluzí práva žalovaného rozhodnout o kázeňském potrestání žalobce, přestože žalobce v podané žalobě tuto námitku vůbec nevznesl (uplatnil ji až v doplnění žaloby ze dne 19. 3. 2010). K tomuto doplnění však již krajský soud nemohl přihlížet, neboť bylo učiněno až po uplynutí dvouměsíční lhůty k podání žaloby, která uplynula dne 19. 6. 2007 (ze správního spisu vyplývá, že žalobce rozhodnutí žalovaného osobně převzal dne 19. 4. 2007). Krajský soud tedy nepochybil, pokud se s ohledem na právní názor zaujatý v uvedeném nálezu Ústavního soudu ex offio zabýval prekluzí práva žalovaného rozhodnout o kázeňském potrestání žalobce. Pochybil však, jak již bylo uvedeno výše, v právním posouzení věci.

Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené uzavírá, že důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, byl v posuzované věci prokázán. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na Krajském soudu v Hradci Králové tedy nyní bude, aby rozhodnutí stěžovatele v rozsahu žalobních námitek přezkoumal, přičemž bude vycházet z toho, že subjektivní dvouměsíční lhůtu stanovenou v ustanovení § 186 odst. 9 zákona o služebním poměru je třeba vykládat tak, že se jedná o lhůtu, v níž postačuje vydat a žalobci doručit rozhodnutí služebního funkcionáře (správního orgánu prvního stupně).

V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu